

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Den 17. marts 2016 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 035/16

(Sermersooq Kredsrets sagl.nr.

SER-NUU-KS 0216-2015)

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

(advokat Naja Joelsen, Nuuk

j.nr. K 035/16)

afsagt sålydende

D O M:

Kredsrettens dom

Dom i første instans blev afsagt af Sermersooq Kredsret den 3. februar 2016. Ved dommen blev tiltalte anset skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 88, 1. pkt. og § 98 - vold og trusler - i et tilfælde og overtrædelse af kriminallovens § 98 - trusler - i to tilfælde samt kriminallovens § 37 - krænkelse af offentlig myndighed - i fire tilfælde.

Tiltalte blev idømt forvaring på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under kriminalforsorgen i Danmark.

Anke

Denne dom er af tiltalte anket til landsretten. For landsretten har sagen været behandlet som bevisanke.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med den for kredsretten rejste tiltale samt stadfæstelse af den af kredsretten idømte foranstaltning.

Tiltalte har påstået stadfæstelse af skyldsspørgsmålet i forholdene 1, 2 og 3 samt frifindelse i forhold 4, 5 og 8, og at den idømte foranstaltning ændres til anstaltsanbringelse på bestemt tid.

Tilbageholdelse

Tiltalte har siden den 27. juli 2012, hvor han blev tilbageholdt i forbindelse med den sag, hvor han blev domfældt den 10. september 2013, ikke været på fri fod.

Den 14. marts 2015, hvor tiltalte afsonede i Anstalten for Domfældte i Nuuk, blev han anholdt og samme dag tilbageholdt i forbindelse med nærværende sag.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen blev modtaget i landsretten den 9. februar 2016.

Supplerende sagsfremstilling

Den *retspsykiatriske erklæring af 7. januar 2013* indeholder følgende konklusion:

”Konklusion

Tiltalte er ikke sindssyg og kan ikke antages at have været det på tidspunktet for de nu påsigtede handlinger. Tiltalte er normalt begavet, og der er intet, der tyder på organisk hjerneskade. Tiltalte har på tidspunktet for flere af de nu påsigtede handlinger været under indflydelse af alkohol og formentlig hash, men der er intet, der tyder på en patologisk rustilstand.

Tiltalte har fra skolestart været præget af indlærings- og adfærdsvanskeligheder, herunder voldelig adfærd overfor andre børn. Han blev fundet lidende af ADHD 12 år gammel og blev forsøgsvis behandlet med medicin herimod, hvilket mislykkedes, idet han gentagne gange ophørte med behandlingen for endelig efter nogle år i samråd med forældrene helt at sige fra.

Tiltalte har gået 10 år i skole uden at bestå folkeskolens afgangsprøve. Herefter arbejdede han i 2 år med skiftende arbejde. Siden 2007 har han været ubeskæftiget, har skaffet sig penge ved at

sælge hash og er blevet forsørget af sin samleverske og sin mor. Tiltalte begyndte 18 år gammel at ryge hash og siden 21-års alderen har han gjort dette dagligt.

Tiltalte er siden 2003 dømt for lovovertrædelser 11 gange, heraf 7 gange for vold, sidst i oktober 2011, hvor han fik en fængselstraf på 9 måneder og blev løsladt d. 27.04.2012.

Personlighedsmæssigt er tiltalte afvigende, umoden med ringe evne til at interessere sig for og sætte sig ind i andre menneskers tanker og følelser, ligesom hans evner til at reflektere over egen levevis og handlinger er ringe. Han er tilbøjelig til at være benægtende og manipulerende. Han har ingen erkendelse af egne vanskeligheder og erklærer, at han absolut intet ønske har om at ændre sig.

Tiltalte tilhører formentlig den personkreds som omtales i Den grønlandske Kriminallovs § 161. I fald han kendes skyldig bør overvejes en dom til anbringelse i anstalt i Grønland.”

Retslægerådets erklæring af 28. maj 2013 er sålydende:

”Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på grundlag af mentalerklæring af 07.01.13 ved ledende overlæge Tine Arngrim, Risskov, og øvrige for rådet foreliggende akter, herunder erklæring af 22.04.13 ved overlæge Georg Gouliaev, Dronning Ingrid's Hospital, om tiltalte udtale, at han ikke er sindssyg og ikke kan antages at have været det på tidspunkterne for de påsigtede handlinger. Han er begavet i normalområdet. Han lider ikke af epilepsi eller anden form for organisk hjernelidelse.

Tiltalte har fra sin tidligere ungdom været præget af adfærdsforstyrrelse og manglende social tilpasning. Han har ingen uddannelse, og hans tilknytning til arbejdsmarkedet har været yderst begrænset. Han har i en årrække haft et udtalt hash-misbrug og et periodisk alkoholmisbrug. Han kan have været påvirket af rusmidler på tidspunkterne for de påsigtede forhold, men der er ingen holdepunkter for at antage, at abnorm rustilstand har foreligget.

Ved aktuelle undersøgelser er tiltalte fundet personlighedsmæssigt i betydelig grad afvigende, blandt andet umoden, affektlabil, selvcentreret og præget af manglende evne til at indleve sig i andre menneskers følelser og behov.

Retslægerådet finder således, at tiltalte ikke er omfattet af kriminallovens § 156. Han er personlighedsmæssigt i betydelig grad afvigende, men rådet finder ikke fuldt ud tilstrækkeligt grundlag for at anbefale forvaring, jf. kriminallovens § 161.

I sagens behandling har overlægerne H. S. Andersen, P. Kramp og D. Sestoft deltaget.”

Den *retspsykiatriske erklæring af 29. juli 2015* indeholder bl.a. følgende:

”Andres oplysninger om observandens psykiske udvikling og tilstand

[...]

Journal fra Kriminalforsorgen, Anstalten ved Herstedvester.

Første indsættelse 30.04.2013-15.07.2013 idet han indsættes fra anstalten i Nuuk sigtet for vold. Han forstår kun lidt dansk.

Under opholdet er tiltalte ikke beskrevet med stemningssvingninger, tegn på psykisk lidelse eller sygelig adfærd. Det fremgår, at han har haft flere disciplinær forhold. 22.05. bødeforelæg/advarsel for indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer (hash). 10.06. midlertidig udelukkelse fra fællesskab, idet hans adfærd har været uhensigtsmæssig og det vurderes, at han skal afsone adskilt fra flere af de indsatte på afdelingen af orden og sikkerhedsmæssige årsager. 12.06. disciplinær forhør for overtrædelse af genstandsbekendtgørelsen, idet han har været i besiddelse af genstande til indtagelse af euforiserende stoffer. Ikendes en bøde. 17.06, besluttet at han ikke kan deltage i Grønlands kondi samt husmøde, idet han har karantæne fra afdelingen. 25.06 bødeforelæg af samme årsag som tidlige beskrevet 02.07. fyret fra bogbinderiet tilskrevet celloarbejde. Den 04.07. bødeforelæg indtagelse af hash.

Anden indsættelse i forbindelse med aktuelle ophold og mentalobservation i slutningen af maj 2015. Tiltalte er ikke beskrevet med stemningssvingninger, sindssygelige udtalelser eller sindssygelige adfærd. Han har fortsat problemer med sin adfærd. 01.06.2015 indsættes han i observationscelle. 03.06.2015 anvendes håndjern for at afværge truende forhold, igen 05.06.2015 to gange 06.06.2015 og 07.06.2015. Den 11.06.2015 meddeler han at være i sultestrejke. 17.06.2015 udtages han af observationscelle og meddeles ret hurtigt udelukkelse fra fællesskab. Den 19.06.2015 ophører udelukkelsen. 29.06.2015 anvendelse af håndjern for at afværge truende vold. 30.06.2015 udtages han af observationscelle til midlertidig udelukkelse af fællesskab som ophæves den 01.07.2015. 03.07.2015 bødeforelæg for manglende efterkommelse af personalets anvisninger. 06.07.2015 bødeforelæg af samme grund.

[...]

Klinisk vurdering

[...]

Personlighedsmæssigt er tiltalte afvigende, umoden med en tilbøjelighed til at være benægtende, manipulerende, ansvarsforflygtigende og til at omgås sandheden lemfældigt. Han beskriver med stolthed sine evner til at styre andre mennesker fx. i sine beskrivelser af tidligere voldelig adfærd. Han er helt uden interesse for og evne til at sætte sig ind i andre menneskers tanker og følelser, ligesom han er helt afvisende overfor at reflektere over egne tanker, følelser og handlinger. Han er ikke som ved sidste observation pralende af sine evner og status som pusher. Han fastholder ikke, som i 2013, sin ret til at leve det vilde teenage liv, og gøre som det passer ham. Han giver udtryk for at være blevet voksen og fornuftig sent under henvisning til, at grønlændere er "tunge i det". Han er afvisende overfor også med støtte og forståelse at reflektere over sit forløb i anstalten, sine handlinger og sin adfærd, idet han henvises til at han stort set ikke har fejlet, men alene har reageret på den dårlige behandling, han har været udsat for. Han fastholder at de ting, der er skrevet om ham fra anstaltens side er stærkt overdrevne.

[...]

Konklusion

Tiltalte er ikke sindssyg og kan ikke antages at have været det på tidspunktet for de påsigtede handlinger. Tiltalte er begavet svarende til nedre del af normalområdet, og der er intet, der tyder på organisk hjerneskade. Tiltalte har formentlig på tidspunktet for nogle af de nu påsigtede handlinger været under indflydelse af hash, men der er intet, der tyder på en patologisk rustilstand.

Tiltalte har fra skolestart været præget af indlærings- og adfærdsvanskeligheder. 12 år gammel blev han forsøgt behandlet mod ADHD, men det mislykkedes, idet han ikke var i stand til at overholde behandlingen. Tiltalte har gået 10 år i skole uden at bestå afgangsprøven. Han havde skiftende arbejde i 2 år, men siden 2007 har han været ubeskæftiget. Han har skaffet sig penge ved salg af hash og han er blevet forsørget af sin samleverske og sin moder.

Tiltalte har røget hash siden 18-årsalderen og ryger hash, når han har mulighed for det. Tiltalte er siden 2003 dømt for overtrædelser 13 gange, heraf 8 gange for et eller flere tilfælde af vold sidst i 2013, hvor han fik en fængselsstraf på 2 år og 3 måneder som under anstaltsopholdet blev forlænget 5 måneder på grund af vold og trusler således, at han ikke har været løsladt siden vare-tægtsfængslingen i 2012.

Tiltalte var allerede i den tidligere barndom udadreagerende og voldelig. Han stjal fra forældrene og lod sig ikke anfægte af skæld ud, omend han fandt det ubehageligt. Han har stort set fra skolestart været voldelig overfor andre børn. Senere også mod lærere. Han har været med i en bande, hvor han beskriver sig selv som lederen. Han var optaget af, at udøve vold mod andre, ligesom han manipulerede penge fra andre gruppe-medlemmer.

Tiltalte har under anstaltsanbringelsen i Nuuk og i Herstedvester i tiltagende grad været truende, højtråbende, græseoverskridende og i udtalt grad, verbalt aggressiv. Han har fået gentagende disciplinære straffe, korte og langvarige enerumsanbringelser uden at der er sket andet end yderligere forringelse af hans adfærd. I maj 2015 så man sig ikke længere i stand til at rumme ham i anstalten i Nuuk, og han blev overført til anstalten ved Herstedvester, hvor han uændret er fortsat med truende adfærd. Der har flere gange været anvendt håndjern mod ham. Han er blevet fyret fra arbejde og tilskrevet celloarbejde. Han har karantæne fra at deltage i fællesaktiviteter på den grønlandske afdeling.

Tiltalte er psykologisk testet flere gange tidligere i sit liv. Han er ikke fundet sindssyg, men personligheds-mæssigt afvigende, muligvis lidende af ADHD. I forbindelse med aktuelle undersøgelser er tidligere undersøgelser vurderet af to psykologer i Retspsykiatrisk afdeling her, som ikke finder at yderligere psykologisk testning kan bidrage til nærmere afklaring/belysning af tiltaltes psykiske tilstand. Tiltaltes personlighed er præget af grov ligegyldighed overfor andres følelser, manglende evne til og interesse for at sætte sig ind i disse. Manglende evne til at tage hensyn til sociale forpligtelser, idet han har manglende ansvarsfølelse og respekt for sociale normer. Hans evne til at føle skyld eller lade sig påvirke af erfaringer er ringe, specielt skal nævnes, hans evne til at lade sig påvirke af straf. Han er tilbøjelig til at være benægtende, udadprojicerende, ansvarsforflygtningende og til at kunne bortforklare sin egen andel i at tingene går, som de går. Han er tilbøjelig til at kaste skylden på andre. Han er let frustrerbar og har en lav tærskel for at reagere voldeligt og truende. Tillige er han i nogen grad tilbøjelig til at handle impulsivt og uden om-tanke. Tiltalte er således svært personlighedsforstyrret. Det kan ikke udelukkes, at tiltalte ider af ADHD. En evt. medikamentel behandling af ham, vil kun kunne gennemføres i stabile straffrie rammer.

Tiltalte tilhører på baggrund af den svære personligheds-mæssige afvigelse og hans adfærd den personkreds, som omtales i den grønlandske kriminallovens § 161. Man kan håbe på, at tiltalte gennem et ophold i velstrukturerede stabile rammer, som de findes i Herstedvester, i løbet af få år kan nå til at lære af erfaring og bedre sin adfærd. I fald han kendes skyldig, skal anbefales i henhold til samme lov en dom til anbringelse på psykiatrisk ledet anstalt i Danmark.”

Retslægerådets erklæring af 2. oktober 2015 er sålydende:

”Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet på baggrund af tilsendte akter, herunder retspsykiatrisk erklæring dateret 29.07.15 ved overlæge Trine Arngrim, Aarhus Universitetshospital, Risskov, udtale, at tiltalte ikke er sindssyg og ikke var det på tidspunktet for det påsigtede. Han var sandsynligvis påvirket af hash på i hvert fald nogle af disse tidspunkter, men der er ikke mistanke om, at der har foreligget en abnorm rustilstand, tiltalte er begavet i den lave del af normalområdet, og uden tegn på organisk hjernelidelse.

Tiltalte har fra barndommen været præget af svære adfærdsforstyrrelser og lav tærskel for affekt, frustration og voldelig adfærd. Der har således været adskillige voldelige episoder og gentagne straffe herfor. Tiltalte har i sit voksenliv haft et omfattende misbrug af hash. Han har været mistænkt for at lide af ADHD, men denne diagnose er ikke verificeret. Der har været kontakt med det psykiatriske behandlingssystem, men der er ikke fundet alvorlig psykopatologi, udover som nedenfor anført. Således er tiltalte ved både tidligere retspsykiatriske undersøgelser og aktuelle fundet svært personlighedsmæssigt forstyrret med udtalte dyssoziale træk, lav frustrationstræskel, affektlabilitet, ansvarsforflygtigelse, selvovervurdering, manglende skyldfølelse og empati samt impulsivitet med manglende evne til at lære af fejltagelser samt udadprojektion.

Der er herefter ikke enighed blandt de voterede:

Overlægerne H.S. Andersen og J. Lund udtaler:

Tiltalte findes ikke omfattet af Kriminallovens § 156, og det vurderes ikke, at tiltalte, trods en betydelig personlighedsmæssig forstyrrelse og en betydelig risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet, bør idømmes forvaring i henhold til samme lovs § 161. Som følge af hans personlighedsmæssige egenart skal det anbefales, at en eventuelt afsoning indledes med ophold i Anstalten ved Herstedvester.

Overlæge D. Sestoft udtaler:

Tiltalt findes ikke omfattet af Kriminallovens § 156. tiltalte er dømt talrige gange for personfarlig kriminalitet, og de aktuelle sigtelser er ligeledes særdeles alvorlige. Han har været vanskelig at rumme under afsoning i Grønland og er derfor blevet overflyttet til Anstalten ved Herstedvester.

Tiltalte findes herefter omfattet af den grønlandske kriminallovens § 161, stk. 2. Såfremt han findes skyldig anbefales i henhold til samme lov, at han dømmes til anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark.”

Retslægerådet har ved brev af 17. november 2015 fastholdt konklusionen i rådets udtalelse af 2. oktober 2015.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har den 25. april 2012 udarbejdet et notat til brug for Højesterets behandling af en sag (U.2012.2892H), der angik spørgsmålet om anbringelse i forvaring i medfør af kriminallovens § 161, stk. 2, hvoraf fremgik blandt andet:

” 5. Under hvilke forhold vil en dom til (tidsbestemt) anstaltsanbringelse i Grønland som udgangspunkt blive fuldbyrdet, og i hvilket omfang vil den domfældte kunne få tilladelse til udgang, herunder udgang til arbejde.

[...]

Ad 5.

Direktoratet kan oplyse, at man på nuværende tidspunkt kun har åbne anstalter i Grønland. I modsætning til i Danmark er de grønlandske anstalter ikke omgivet af en ringmur eller anden perimetersikring, fx indhegning. I Anstalten i Nuuk har man dog et sikret gårdtursareal, der er omkranset af pigtråd og kameradækning i hele gårdtursarealet.

De øvrige anstalter har gårdtursarealer, der enten er omkranset af trådned eller høje mure. Anstalternes yderdøre er endvidere låste, ligesom alle, der skal ind i anstalten, skal igennem en sluse.

Det er endvidere et særligt træk ved anstalterne i Grønland, at anbringelsen i mindst muligt omfang afskærer den dømte fra det omkringliggende samfund, hvorfor beskæftigelse og aktiviteter i fritiden så vidt muligt sker uden for anstalten.

I overensstemmelse med ovenstående følger det af kriminallovens § 197, stk. 1, at fuldbyrdelse af en foranstaltning med anstaltsanbringelse som hovedregel sker i åben afdeling.

Efter § 197, stk. 2, kan fuldbyrdelsen efter stk. 1 som noget nyt (fra 1. januar 2010, hvor kriminalloven trådte i kraft) dog ske i *halvlukket* regi, hvis den pågældende er dømt for grovere personfarlig kriminalitet, og hensynet til retshåndhævelsen taler imod anbringelse i åbent regi. Dette indebærer ifølge forarbejderne til kriminalloven, at dømte, der har begået grov personfarlig kriminalitet, af hensyn til ofret og lokalsamfundet i en periode efter dommen kan anbringes i halvlukket regi uden mulighed for at få tilladelse til beskæftigelse uden for anstalten eller tilladelse til udgang i øvrigt, medmindre særlige forhold taler derfor, jf. kriminallovens § 214, stk. 2. Der har endnu ikke været tilfælde, hvor der af direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland er truffet afgørelse om fuldbyrdelse i halvlukket regi.

Efter § 197, stk. 3, kan fuldbyrdelsen endvidere ske i *lukket afdeling*, hvis den dømte efter tidligere afsoning senest er løsladt fra lukket afdeling, fordi betingelserne for overførsel til åben afdeling ikke var opfyldt. Mulighed for fuldbyrdelse i lukket afdeling - disciplinærafdeling og forvaringsafdeling - i Grønland er endnu ikke etableret og vil først kunne ske i forbindelse med opførelsen af en ny lukket anstalt i Nuuk, som på nuværende tidspunkt forventes klar til ibrugtagning i 2017.”

Forklaringer

For landsretten har der været afgivet forklaring af tiltalteog vidnerne **V1**, **V2**, **V3**, politikommissær Bjørn Bjerregaard og overvagtimester Anda Josefsen.

Tiltalte har supplerende forklaret vedrørende forhold 1 og 2, at han har kendt **V1** fra barnsben. **V3** ville eftergive tiltalte en gæld på 14.000 kr., hvis han tæskede **V1**. Tiltalte var vred på **V1**, da han ikke opførte sig ordentlig, når han var sammen med A og deres fælles søn. Han ville sætte **V1** på plads. Det var tiltalte, der foreslog, at de tog derud. Han ønskede ikke, at **V3** også skulle komme med ind. Tiltalte sagde, at **V1** skulle behandle sønnen ordentligt.

V1 var i gang med at skære noget hash, og der lå en kniv ved siden af ham. Da V1 rørte på sig, tog tiltalte kniven for at forhindre V1 i at få fat i den. Tiltalte kastede den bare væk. Tiltalte sagde, at han ville slå V1 og gav ham et knytnæveslag. Han drejede rundt og ramte bordet. Derefter hoppede han op i sengen.

Tiltalte har ikke efterfølgende talt med V1, og han ved ikke, hvorfor han ikke ville afgive forklaring i kredsretten. Han var nok bange for, at han ville blive foranstaltet på grund af sin løgn om forholdet. Dommeren i kredsretten sagde til V1, at han kom med usande udtalelser.

Tiltalte har supplerende forklaret vedrørende forhold 3, at han ikke har forklaret som det er gengivet i retsbogen fra kredsretten. Han blev bragt til retten sammen med hundene, og han blev fløjet til Anstalten ved Herstedvester med forsvarrets fly. Han var en uge i detentionen. Han havde det ikke godt den 14. marts 2015. Det var der, han fandt ud af, at han var blevet sigtet for trusler. Han har ikke sagt det i forhold 3 anførte. Han måtte ikke få lov til at ryge, og derfor var han frustreret. Der var en anden, der var anbragt i detentionen samtidig, som kunne være kommet med udtalelserne.

Vedrørende forhold 4-5 forklarede han, at han ikke vidste, om det var broderen eller søsteren han talte med.

Vedrørende den sidste sætning i hans forklaring til forhold 6 sagde han, at han ikke direkte fremsatte trusler, men at folk kan opfatte ham sådan, når han er fuld.

B B har supplerende forklaret, at han er vagtchef ved Nuuk Politi. Det betyder, at han har det overordnede ansvar for de betjente, der er på vagt. Han sidder ved en pult, hvor han via lyd og skærme kan se de personer, der er i detentionen. Han så og hørte gennem samtaleanlægget tiltalte sige, at han skulle have slået ham ihjel, at han ville gøre det næste gang, og at han ærgrede sig over, at han ikke havde købt en AK47. Vagtchefen har mulighed for at vælge, om han vil lytte til alle eller kun én enkelt celle. Han kunne se, at tiltalte talte, og lyttede derfor til hans celle. Tiltalte var ophidset og sur. Han er sikker på, at det var tiltalte, der sagde sådan. Han erindrer ikke, om der var andre i detentionen den dag.

V3 har supplerende forklaret, at de aftalte, at de skulle ud for at købe hash. De kunne ikke købe hash foran Pisiffik, og gik derfor ind til V1. Tiltalte gik forrest og bevægede sig hurtigt hen mod V1, hvorefter tiltalte slog V1 flere gange. Herefter tog tiltalte kniven, og slog V1 med den. V1 blev slået i hovedet med kniven, begyndte at bløde og faldt. Da tiltalte tog kniven, sagde han på grønlandsk til V1: ”nu skal jeg endelig til at dræbe dig”. Tiltalte blev overrasket over, at V1 kom så meget til skade, og sagde derfor på grønlandsk ”Undskyld, jeg stopper nu. Jeg tager ikke din hash, hvis du lader være med at anmelde mig til politiet.”

Tiltalte var jaloux på **V1**, da han var begyndt at komme sammen med tiltaltes tidligere kæreste. Tiltalte sagde, at han ville dræbe **V1**.

VI har supplerende forklaret, at han har glemt det hele. Han ankom fra Danmark den pågældende dag, og der skete derfor en del den dag. Foreholdt afhøringsrapport af 13. marts 2015, der er gennemlæst og underskrevet, forhold 1, bilag D-1-1, om at han var kærester med A, der havde et barn sammen med tiltalte, og at tiltalte derfor truede ham, hver gang de mødtes, sagde han, at han ikke kan huske alle forklaringerne til politiet. Da rapporten er på dansk, kan han ikke have gennemlæst den.

Foreholdt næste afsnit: ”Forurettede oplyste at idet tiltalte så ham i stuen havde han taget en stor køkkenkniv der var liggende på sofabordet og gået til angreb på forurettede, mens han udtalte han ville dræbe ham nu, hvilket havde gjort at forurettede i frygt for sit liv havde hævet sine arme over hovedet og dermed kunne afværge for kniven der snittede forurettede i panden og han begyndte at bløde kraftigt og han lagde sit hoved på sengen og armene over sit hoved, hvor tiltalte havde udtalt på grønlandsk [...] ”ja du bliver dræbt” hvor de efterfølgende gik fra stedet” Kunne han ikke huske, at have forklaret sådan.

Foreholdt genafhøringsrapport af 13. marts 2015, forhold 1, bilag D-1-2, hvor han fastholdt sin forklaring om, at tiltalte sagde, han ville dræbe ham, sagde han, at han ikke kan huske det. Han har et omtumlet liv, og har derfor svært ved at huske. Han kender tiltalte, og har haft noget kørende med A, der er tiltaltes tidligere kæreste. Det var kun i meget kort tid. Han forsøgte at trække anmeldelsen tilbage, da han ikke ville rippe op i det, der var sket. Han kan ikke huske, hvornår han sidst talte med tiltalte. Han er ikke bange for tiltalte, og han håber, at sagen bliver opgivet, da han ikke kan huske noget.

V3 har supplerende forklaret, at tiltalte straks gik ind i stuen mens **V3** blev i entreen. Tiltalte tog kniven og slog **V1** med den. Foreholdt afhøringsrapport af 13. marts 2015, forhold 1, bilag D-2-1, hvor han havde forklaret, at tiltalte og **V3** målrettet var gået ind i stuen, hvorefter tiltalte tildelte **V1** to knytnæveslag i ansigtet, forklarede vidnet, at tiltalte tildelte **V1** et knytnæveslag, hvorefter han faldt og slog hovedet mod bordet. Knytnæveslaget blev givet med kniven i hånden, hvorefter **V1** faldt. Foreholdt samme afhøringsrapport, hvor vidnet forklarede, at tiltalte først gav **V1** to knytnæveslag, derefter et slag med knivskæftet, der straks medførte en blødning fra hårlinjen, og endelig endnu et knytnæveslag, og at tiltalte sagde ”jeg slår dig ihjel, hvis du anmelder det til politiet”, sagde han, at han ikke kan huske, hvad tiltalte sagde.

V4 har supplerende forklaret, at tiltaltes væremåde adskiller sig fra andre indsattes, og at han er aggressiv og truende over for både andre indsatte og personalet. Personalet er ikke

uddannet til at håndtere personer som tiltalte. Anstalten for Domfældte i Nuuk er en åben anstalt, der ikke er egnet til at håndtere stærkt negative indsatte. I Danmark findes der et helt andet system for anbringelse. Der er ikke lukkede anstalter i Grønland, som der er i Danmark. De grønlandske anstaltsbetjente har derfor også en kortere uddannelse end de danske anstaltsbetjente. Der var ikke andre grønlandske anstalter, der ville modtage tiltalte. Anstalten ved Herstedvester kan eksempelvis også tilbyde samtaler med en psykiater. Den mulighed kommer også i Grønland, når der kommer en ny anstalt i Nuuk.

Personlige forhold

Tiltalte forklarede supplerende vedrørende sine personlige forhold, at han er dygtig til sport. Han prøvede første gang at ryge hash, da han var 18 år. Han røg efterfølgende meget hash dengang, men nu er det lang tid siden, han sidst har røget hash, og han kan mærke en forskel. Hans liv har ændret sig drastisk det sidste halve år. Han tænker over tingene og over sine handlinger. Forvaringen har fået ham til at vågne. Han vil gerne undskylde for den kriminalitet, han har begået.

Han er begyndt at tænke sig om, inden han reagerer på det folk siger. Han reagerer ikke længere hurtigt og kontant, på det der bliver sagt til ham. Der er ikke længere nogen, der kan få ham til at blive vred. Han kan se, at alle hans handlinger i sidste ende har straffet ham selv. Han vil påbegynde en uddannelse, så han kan sikre sønnens og sin egen fremtid. Sønnen skal kunne sige, at hans far er tømrer.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Forhold 1 og 2

På baggrund af tiltaltes egen erkendelse lægges det til grund, at tiltalte har tildelt **V1** et knytnæveslag i ansigtet.

Landsretten tilsidesætter tiltaltes forklaring, om at **V1** som følge heraf faldt, samtidig med han drejede rundt, hvorved han ramte et bord med panden, idet forklaringen fremstår konstrueret og utroværdig.

Vidnet **V3**, der ikke talte under vidneansvar, har for landsretten afgivet en meget sammenhængende forklaring, om at tiltalte målrettet bevægede sig hen mod **V1** og slog ham flere gange, hvorefter tiltalte tog en kniv, som han også slog **V1** med, så han begyndte at bløde fra panden og faldt. Vidnet har endvidere forklaret, at tiltalte, efter han havde taget kniven,

truede **V1**. Forklaringen støttes af politiattesten, samt af den af vidnet **V1** indgivne anmeldelse.

Vidnet **V1** har til politirapport forklaret, at tiltalte tog en stor køkkenkniv og angreb vidnet med den, mens tiltalte sagde, at han ville dræbe vidnet. Vidnet forsøgte at afværge angrebet, men kniven snittede ham i ansigtet. Han har i forbindelse med genafhøring senere samme dag fastholdt, at tiltalte sagde, at han ville dræbe vidnet. **V1** har i retten fragået denne forklaring. Under sin forklaring for landsretten fremstod vidnet skræmt og sagde, at han ikke ønskede at afgive forklaring, da han ønskede at trække anmeldelsen tilbage for ikke at rippe op i det, der var sket. På baggrund heraf, sammenholdt med, at vidnet **V1** blev afhørt til politirapporten på grønlandsk, at han gennemgik og underskrev politirapporten samt fastholdt forklaringen i forbindelse med en genafhøring, tilsidesætter landsretten vidnets forklaring for retten og lægger i stedet hans forklaring til politirapport til grund.

Landsretten finder på den baggrund, at tiltalte er skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 88, 1. pkt., ved at have tildelt **V1** et slag med knyttet hånd i ansigtet samt at have gjort udfald mod **V1**s ansigt med en kniv, hvorved **V1** pådrog sig en 4 centimeter lang flænge i ansigtet. Landsretten har endvidere fundet tiltalte skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 98, ved på grønlandsk at have sagt til **V1**, at han ville dræbe ham samt at have truet ham for at få ham til ikke at indgive anmeldelse.

Forhold 3

Landsretten har på baggrund af vidnet politikommissær BB's forklaring om, at han kunne se tiltalte var ophidset og talte og derfor valgte alene at lytte til tiltaltes celle, hvor han hørte de i anklageskriftet anførte ytringer, fundet tiltalte skyldig i overensstemmelse med den rejste tiltale, trusler efter kriminallovens § 98.

Forhold 4 og 5

Tiltalte har erkendt, at han til A den 14. maj 2015 sagde, at han ville tæve hende eller gå amok på hende, og at han, efter hun indgav anmeldelse mod ham den 15. maj 2015, sagde, at han ville smadre hende, når han kom ud af anstalten. Tiltalte har nægtet forsæt til overtrædelse af kriminallovens § 98.

Efter kriminallovens § 98 dømmes den, der truer med at foretage en forbrydelse, hvis truslen er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd. Det må afgøres ud fra en samlet vurdering af truslens ordlyd sammenholdt med omstændighederne i øvrigt, hvorunder truslen er fremsat, om der skal domfældes for trusler efter kriminallovens § 98.

På baggrund af truslernes ordlyd, sammenholdt med at de blev fremsat under en tilbageholdelse i Anstalten for Domfældte i Nuuk, hvor tiltalte foretog gentagne opkald til A, og at tiltalte sagde, han ville føre dem ud i livet, når han kom ud fra anstalten, samt at A frygtede for hendes og broderens liv, og at tiltalte har forklaret, at han fremsatte truslerne som et led i at indkræve penge fra salg af hash, findes truslerne at være omfattet af kriminallovens § 98.

Forhold 8

Tiltalte har erkendt, at have sagt ”Illinuna pisuullutit ernera immaqa ukiorpassuarnik takulinngilara” oversat til ”Det er din skyld, at jeg måske ikke kommer til at se min søn i mange år” samt ”Utaqqilaarit” oversat til ”Du kan bare vente dig” eller lignende til en anstaltsbetjent på prøve i anstalten. Tiltalte har nægtet forsæt til overtrædelse af kriminallovens § 37.

Efter kriminallovens § 37 dømmes den, der med vold eller trussel om vold eller med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale overfalder nogen, som det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme.

Landsretten finder, at udtalelserne under de omstændigheder, hvor de er fremsat, er at anse som trusler om vold af de i kriminallovens § 37 nævnte art.

Foranstaltningen

Landsretten har ved fastsættelse af foranstaltningen lagt vægt på, at tiltalte er fundet skyldig i blandt andet forsætlig vold efter kriminallovens § 88, 1. pkt., trusler efter kriminallovens § 98 og flere tilfælde af krænkelse af offentlig myndighed i form af vold og trusler efter kriminallovens § 37. Kriminalitets art gør, at den grundlæggende betingelse for anvendelse af forvaring efter kriminallovens § 161 er opfyldt.

På baggrund af oplysningerne om den aktuelle kriminalitet, tiltaltes personlighedsmæssige egenart, samt den tidligere pådømte kriminalitet, finder landsretten, at tiltalte frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og at anvendelse af forvaring er nødvendig for at forebygge denne fare.

Landsretten har til brug for vurderingen af tiltaltes person lagt vægt på Retslægerådets udtalelser. Det fremgår blandt andet af Retslægerådets seneste udtalelse af 2. oktober 2015, at tiltalte er fundet svært personlighedsmæssigt forstyrret med udtalte dyssociale træk, lav frustrationstærskel, affektlabilitet, ansvarsforflygtigelse, selvovervurdering, manglende skyldfølelse og empati samt impulsivitet med manglende evne til at lære af fejltagelser samt udadprojektion.

Vedrørende den tidligere pådømte kriminalitet har landsretten lagt vægt på, at tiltalte tidligere gentagne gange er dømt for overtrædelse af kriminallovens § 37, § 88, 1. pkt., og § 98, og at såvel nuværende som tidligere kriminalitet er begået under tilbageholdelse, afsoning eller udgang i forbindelse med afsoning i anstalt. Landsretten finder på denne baggrund, at der endvidere er nærliggende risiko for, at de fremsatte trusler omsættes til handlinger, der indeholder angreb mod andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Landsretten har, til brug for vurderingen af om anvendelse af forvaring i Grønland er tilstrækkelig til at forebygge faren, lagt vægt på, at der på nuværende tidspunkt alene er åbne anstalter i Grønland. Landsretten har endvidere lagt vægt på, at tiltalte som tilbageholdt i anstalt på påvirkningsrisiko telefonisk fremsatte de i forhold 4 anførte trusler over for A samt den efterfølgende dag telefonisk fremsatte de i forhold 5 anførte trusler som følge af, at A havde anmeldt forholdet til politiet.

Landsretten finder på baggrund heraf sammenhold med oplysningerne fra såvel Retslægerådets flertal som mindretal, om at de anbefaler ophold i Anstalten ved Herstedvester, at tiltalte på nuværende tidspunkt er uegnet til anbringelse i anstalt i Grønland, og at forvaring i Grønland ikke giver tilstrækkelig sikkerhed. Herefter bør tiltalte i medfør af kriminallovens § 161, stk. 2, dømmes til anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under kriminalforsorgen i Danmark.

THI KENDES FOR RET:

Sermersooq Kredsrets dom stadfæstes.

Salær til den for tiltalte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Anne-Sophie Abel Lohse